Kőszeg 1911. julius hó 9-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona negyedévre 2 korona, egyes szám ára 14 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó czimére küldendők.

XXXI. évfolyam. A szerkesztésért felelős a kiadó: RÓNAI FRIGYES. 28. szám.

Nemzeti birtokpolitika*).

Irta: Mezőssy Béla orsz. képviselő, v. föld. min. államtitkár.

Ha veszélyben forog valamely tulajdonunk, őröket kell állitani annak védelmére. A nemzeti állam eszmejével nem rokonszenvező nemzetiségi lakósok földbirtok szerzése szintén oly veszedelmet jelent ránk nézve, amelynek csak ugy állhatunk ellent, ha veszélyeztetett pontokra őröket küldünk, ha elősegitjük azt, hogy a nemzetiségi vidékeken feldarabolásra kerülő birtokok magyar kézre kerülhessenek. A telepitési és parcellázási politikába tehát az eddiginél is jóval erőteljesebben belé kell vinnünk a nemzeti eszmét.

A telepités és parcellázás kérdésének nemzeti irányba való rendezése már rég foglalkoztatja az elméket. Alig volt kormány, amelyik ne foglalkozott volna e kérdéssel, de csodálatosképen a törvényhozás egy-két felszólalást kivéve nem jutott soha abba a helyzetbe, hogy a nemzeti birtokpolitika egyik legjelentékenyebb tényezőjét a helyes telepitési és parcellázási törvényt megalkotta volna. Az előző kormány földmivelésügyi minisztere Darányi Ignácz pedig teljesen kidolgoztatta a törvényjavaslatot, bajnos egyéb más kérdések miatt nem kerülhetett a törvényhozás szine elé. A nemzetiségi veszedelem azonban ma már oly erővel zudul ránk, a nemzetiségi bankok oly sürün teszik rá kezüket magyar kézben volt földbirtokokra, hogy sokáig tétlenkednünk nem szabad s a magyar közvéleménynek, köztük első sorban a magyar gazdáknak teljes erejükkel kell követelniök a telepités és parcellázási törvény megalkotását, de nemcsak a nemzetiségi veszedelmek ellensulyozására, hanem a földbirtok megoszlás egészséges alapokra való fektetése céljából is.

A nemzeti birtokpolitikának ugyanis igen fontos kelléke a nyerészkedési célzattól mentes parcellázás is. A parcellázás más módja ugyanis, amikor nyerészkedő nagy bankok tartják a kezükben az egész parcellázási üzletet, épen a kisembereknek van legkevésbbé hasznára. Az államnak tehát mindenképen bele kell avatkozni a kérdésbe, de megfelelő tőkék nélkül ezt aligha csinálhatjuk meg. Nem kevesebb, mint 100—120 millió korona volna szükséges mintegy 10 éven át a nemzeti irányu telepitési politika céljaira. Ezt a kormánynak és a törvényhozásnak okvetlenül meg kell adnia, ha nem akarja azt, hogy a nemzet legértékesebb erői elsorvadjanak, ha azt akarja, hogy a kivándorlási láz csökkenjen, ha azt akarja, hogy a magyar földbirtok magyar kézben maradjon.

Mindennemü parcellázásra befolyást kell biztositani a kormánynak. A parcellázási üzleteket a szélesköru nyilvánosság és hatóságok ellenőrzése alá kell vonni. Ha ezt nem tesszük meg, az állam konkurrenciája sem igen segit a parcellázási műveletek terén, mert hiszen a nyerészkedő bankok és magánparcellázók mindig tudnak utat-módot találni arra, hogy a parcellázásokat ők ugy végezzék, miszerint abból csak nekik legyen hasznuk.

A nemzeti birtokpolitikának tehát két fontos kelléke van. Az egyik a helyes telepités, a másik a nyerészkedéstől mentes parcellázás. A társadalom egymaga képtelen e két dolgot megvalósitani, a kormánynak és törvényhozásnak feladata, hogy e két dolgot a magyar állameszme szolgálatára rendezze. A magyar társadalom legfeljebb annyit tehet, hogy a kormányt és törvényhozást szoritsa a nemzeti irányú telepitési és parcellázási törvény megalkotására, kényszeritse, hogy megfelelő nagyságu tőkéket állitson a nemzeti birtokpolitika szolgálatába. A magyar gazdákon mulik elsősorban tehát, hogy mindez megvalósuljon. Nem is várhatunk mi mástól segitséget, mint a gazdaközönség összetartásától, a gazdaközvélemény erejétől. A gazdák összetartása, a gazdaközvélemény egysége és ereje eddig még sehol sem nyilatkozott meg oly impozánsan, mint a kecskeméti gazdanagygyülésen. Láttuk ott, hogy e kérdésekben velünk van az egész ország, gondunk lesz tehát rá, hogy a kérdéseket állandóan napirenden tartsuk, de viszont mi azt kivánjuk a magyar közönségtől, hogy mikor e kérdésekben a döntő csatát megvivjuk, akár a parlament küzdőterén akár pedig máshol, álljon mindig egy szivvel egy lélekkel mellettünk.

*) E nagyon érdekes cikket azon alkalomból közöljük, hogy városunk is holnapi közgyülésén több száz holdnyi gazdasági birtokát parcellázásra ajánlja fel a kormánynak. Magától értetődik, hogy ha valójában átveszi e célra, azt csakis nemzeti birtokpolitika szellemében teheti. Mi azonban ennél többet is követelnénk. Nemcsak nemzeti, hanem helyi gazdasági szempontból is kell e kérdést mérlegelni. Szőlőbirtokosaink jó része a tönk szélén van. Aki nem hiszi, nézze meg a telekkönyvet. Fenyegeti még egy másik veszedelem. A filokszera és egyébb szőlőnyavalya. Ott van már a szőlőkben. Itt-ott nyomát félreismerhetetlenül megtalálhatjuk. Ha baj lesz ebből, egyszerre több száz ősi családja városunknak sulyos válságba jut. Ezeknek kell kenyeret biztositani. Ez nemcsak az ő érdekük, hanem mindnyájunk érdeke. Ha tehát a *holnapi közgyülés* felajánlja a város földjét kormánynak parcellázásra, egy közeledő nagy gazdasági válság elhárítására azt első sorban *a kőszegi szőlőbirtokosok javára kell kikötni.* Ezt ajánljuk városi képviselőink figyelmébe. A bérbeadás gondjaitól megszabadulni, az nem elég. Az nem volna elég előreláto. Ugyan helyes a felvetett inditvány: a város birtokát a „nemzeti birtokpolitika" céljaira az államnak átengedni és az érte kapott ellenértéket a város egyébb céljaira hasznositani, azonban csak ugy, ha egyben azzal elszegényedő ősi lakosságunk jövendő megélhetését, jobb boldogulását is előmozditjuk.

Iskolaváros vagyunk-e?

— A felsőbb leányiskola ügyéhez. —

Két héttel ezelőtti hiradásunk és mult heti vezércikkünk eléggé ismertette ezt az ügyet, mely városunkra nézve most a legaktuálisabb kérdés. Olyannyira sürgős az, hogy minden egyebet háttérbe szorit. Szoros összefüggésben áll azzal a két évtized óta kitüzött programmal: iskolavárossá akarunk-e lenni? E törekvésünket most hirtelen meghiusitani törekednek Szombathelyen és nem kevesebbről van szó, mint hogy innét elvinni, athelyezni akarják a felsőbb leányiskolát és hogy azt ne itt, hanem Szombathelyen fejlesszék, bővitsék ki. Mi ültettük a fát és Szombathely nemcsak a gyümölcsét akarja, hanem magát a fát is.

Elmondottuk már véleményünket ez ügyről. Figyelmeztető szózatunkat is. Kijelentettük, hogy hétről-hétre fogunk az ügy állásáról referálni. Hogy mennyire résen kell lenni, hogy mily közel és komoly a veszély, mi sem igazolja jobban mint a „Vasvármegye" pénteki cikke. Közreadjuk egész terjedelmében. Okuljanak belőle mindazok a kiket illet. Az az valamennyien. Mert mindnyájunkat, az egész város közönségét illeti.

A dunántúli ev. egyházkerület tanügyi bizottságát élénken foglalkoztatja az a gondolat, hogy Szombathelyen egy nagyobbszabásu leányiskolát létesit, amelyben össze foglalja a felsőbb leányoktatást akként, hogy egy internátus kapcsán felsőleányiskolai, leánygimnáziumi és gazdasági iskolai oktatást nyujt egy nagyszabásu intézetben mindazoknak, akik leányaikat az intézetben kivánják neveltetni. A grandiózus gondolat, amely az egész ország leányoktatása szempontjából igen fontos hiánypótlást jelent, már évek óta forrong egy és más formában az ev. egyházkerületi közgyülések tanügyi referátumaiban, mig végre eljutott ahhoz a stádiumhoz, hogy egy nagyarányu szombathelyi intézet terveiben kialakulást nyert. Az egyházkerület tanügyi bizottsága már elvi megállapodásokat hozott ebben a kérdésben és megtette a kormánynál is a lépéseket az iránt, hogy kezdeményezése megfelelő támogatásban részesüljön. A jelek arra vallanak, hogy a kormány a legmesszebbmenő áldozatkészséggel hajlandó az egyházkerület e tervének megvalósulása érdekében közrejárni és hallomás szerint éppen Barkóczy báró, a középiskolai ügyosztály referense az, aki a legmelegebben érdeklődik az ev. egyházkerület e kezdeményezése iránt és annak állami támogatását, valamint megvalósithatását szivén viseli. A vármegye főispánja már eddig is a kezdeményezés legkezdetlegesebb stádiumától fogva melegen érdeklődött az ügy iránt és mindent megtett arra nézve, hogy ez az intézmény egyrészt megvalósulhasson, másrészt Szombathelyen nyerjen elhelyezést, amely város az egyházkerület intencióinak is megfelel a város központi fekvésénél, könnyü megközelithetésénél és kulturális fejlődésénél fogva. Békássy István főispán ismételt tárgyalásokat folytatott e kérdésben az összes illetékes tényezőkkel és nagy agilitásával sikerült is megérlelni annyira az ügyet, hogy a város most a maga részéről ajánlja fel szolgálatait az egyházkerületnek és magáévá téve az ügyet, már a konkrét ajánlat előtt támogatást ajánl fel az intézmény megvalósitása érdekében.

Hónapok óta keresik már a városnál, a vármegyén azokat az eszközöket, amelyekkel lehetővé tehetik az intézmény megvalósitását. Természetesen telekkérdésen mulik elsősorban a dolog. Az internátus, az iskolák és különösen a gazdasági és kertészeti iskola céljaira nagy területek igényeltetnek és ennek a telekkérdésnek megoldása eddig sok fejtörést okozott. Most az ev. egyházkerület vezető tényezőitől kapott felvilágositások szerint a dolog olyan mederbe terelődött, hogy a telekkérdés könnyen nyer szintén ideális megoldást, amennyiben az intézet ugy valósitható meg, hogy az összes ev. hitfelekezeti intézmények egymás mellé kerülnek. Az iskolát ugy tervezik, hogy az ev. templom mellett levő kerthelyiségben, esetleg a Kálvária-utcában nyer elhelyezést, a gazdasági iskola számára pedig az Ernuszt féle hegytelek szemeltetett ki, amely az iskola kedvéért igen kedvező áron állana rendelkezésre. Igy tehát a telekkérdés ekkép meg volna oldva és a városnak telek helyett pénzbeli hozzájárulással lehetne az ügy megvalósitását elősegiteni.

Tegnap a pénzügyi bizottságban szóba került ez a kérdés és talán mondani sem kell, hogy osztatlan lelkesedéssel találkozott magának a kérdésnek felvetődése is. Egyértelmü volt a vélemény, hogy az intézmények megszerzése ugy kulturális mint gazdasági okokból elsőrendü érdeke lenne a városnak és feltétlenül meg kell adni azokat a kivánságokat, amelyeket az intézmény létesitéséhez az egyházkerület kötni kiván. A pozitiv adatokat, az igényelt segélyt a város még nem ismeri, de hogy az ügy iránt való szimpátiáját kifejezésre juttassa a maga részéről máris felajánlott készpénzben az állami hozzájárulásnak megfelelő

segélyt, annak mértéke szerint, ahogyan azt hozzávetőlegesen az ügy beavatott ismerősei tudni vélik. Ezzel az ajánlattal a város nem kivánt végleges elégtételt szabni, csupán megakarta erősiteni azokat a szálakat, a melyek a városnak az egyházkerülettel való tanácskozásait és tárgyalásait összeköthetik. Ugy hisszük, hogy a városnak ez az előzékenysége méltó fogadtatásra fog találni az egyházkerületnél, mely egyébként szombathelyi közgyülésén fog végleg határozni az intézmény létesitése tárgyában".

Dr. Granichstaedten, Bécs város főorvosa már az 1878-iki évben a következőkkel számolt be: Oly egyéneknél, akik a szükséges testmozgásban akadályozva vannak, előbb vagy utóbb étvágytalanság, minden étkezés után kellemetlen érzések, hosszadalmas gyomorbajok, makacs székrekedés ét aranyeres bántalmak jelentkeznek. E bajok megszüntetésére sem növényi szerek, sem más ásványvizek nem teljesitenek oly tartós, jó szolgálatokat, mint egy több heti kura a természetes **Ferencz József**-keserűvizzel. A sokoldalulag bevált Ferenc József-keserűviznek egy családban, egy háztartásban sem szabad hiányoznia.

Aggházy főhadnagy műve Kőszeg ostromáról.*)

Nagyérdekü történelmi munka fekszik előttünk, mely különösen minket kőszegieket érdekel közelebbről. Kivonat egy már kész műből, mely: *„Az 1532. évi török-magyar-osztrák háború, különös tekintettel Kőszeg ostromára"* cim alatt remélhetőleg még a folyó évben kerül sajtó alá. Szerzője Aggházy Kamil honvéd főhadnagy, ki 3 évet töltött Kőszegen, mint a helybeli honvédzászlóalj tisztje és csak 2 éve hogy innen elkerült. E rokonszenves és kiváló képességű és képzettségű fiatal tiszt, ki már pályafutásának kezdete óta forgatja a tollat szépirodalmi és katonatudományi téren, felhasználta az itt töltött időt, hogy tudományos és széles alapon megirja a magyar történelem egy kimagasló mozzanatát, régi hadi dicsőségünk egyik fényes tettét, Kőszeg várának hősi védelmét Jurisics Miklós vezetése alatt a Szulejmán török hadainak több heti ostroma ellen. E hőstett mindnyájunkat lelkesitett, midőn az iskolában a történelmet tanultuk. Ha tehát nem volt ismeretlen eddig sem, mégis részletesen és szigoruan tudományos alapon mindmáig nem volt megirva. E hiányt pótolandja Aggházy műve, melynek kivonata, t. i. Szulejmán előnyomulása Konstantinápolytól Kőszegig kozelebb megjelent a f. évben megindult „Közlemények Dunántúl történetéhez" cimű folyóiratban, mely Székesfehérvárott Rexa Dezső főlevéltárnok szerkesztésében negyedévenként jelenik meg.

A teljes mű tartalma lesz: Tájékoztató (vázlat, ábra, forrásjegyzék, előszó). I. Előzmények (t. i. a mohácsi vész és 1522 közti események és a háboru okai). II. A háboru: felvonulás; a török hadsereg utja Konstantinápolytól a Száváig s tovább Eszéktől Kőszegig; Kőszeg ostroma és felszabadulása; visszavonulás Varasdon át Konstantinápolyig. III. A háború következményei különösen Kőszegre nézve. Függelék Jurisics Miklós életrajzával stb.

Hogy e művet megirhassa, Aggházy ittidőzése alatt szorgalmasan tanulmányozta a helyszinét, a városi levéltárt, magánokleveleket, számos fényképfelvételt vett, átkutatta az eddig is használt történelmi kutfőkön kivül a török kutfőket is (Szulejmán naplóját a hadjáratról Ferdi és Dselálz'ade művei) átnézett számos könyv és levéltárt, gyüjteményt, beutazta a monarchia területén fekvő esemény pontokat és megszerezte az egész utvonalra vonatkozó katonai térképeket. Ezen óriási anyagot azután gondosan átrostálta, az adatokat összehasonlitotta, az ellentéteket kiegyenlitette s csak azt állitja, mi pozitiv és forrásokból bizonyitható tény, mit azonban csak kovetkeztet, azt feltételes módban adja elő. Az események annál bővebben beszéltetnek meg, mennél inkább közelednek Kőszeg felé, itt aztán a szerző ugyszólván minden rögöt beszéltet. A számos vázlat, reprodukció és fénykép az érdekes anyagot szemléltetővé teszi. Aggházy műve számára a napló-alakot választotta, minthogy vezetőfonálul az egykoru török naplók szolgáltak. Igy az események kronológiai sorrendben következnek és a szerző ekkép elkerülte számos történetiró hibáját, kik a fantázia segélyével összekötik az ismert adatok közti ismeretlen hézagokat.

Terünk nem engedi meg, e kivonattal is, mely 36 oldalra terjed, bővebben foglalkozni. Célunk ugyis csak az, hogy ősrégi városunk intelligenciájának figyelmét felhivjuk e kiváló műre, mely remélhetőleg mihamarább teljes terjedelmében megjelenik a könyvpiacon. Kivonata melynek cime: „Török hadak magyar földön", megtekinthető Róth Jenő könyvkereskedésében és szerkesztőségünkben is.

*) Már mult számunkban is megemlékeztünk e mű megjeleneséről. Most hivatott kézből kapjuk e sorokat, melyek azt behatóbban méltatják s mivel a mű iránt általános érdeklődés első sorban a mi köreinkben, a mi vidékünkön várható, szivesen közöljük a műnek ezt a reszletesebb ismertetését is.

Városi ügyek.

2371/911. **Hirdetmeny.**

Közhirré teszem, hogy Kőszeg sz. kir. r. t. városban uralkodó járványos ragadós szaj- és körömfájás az alispán 13619 számu határozatával megszuntte nyilvánittatott és a zárlat feloldatott.

Kőszeg, 1910 juliua 7-én.

Augusz János polgármester h.

2367/911 **Hirdetmény**

A városi számvevőség ezennel közhirré teszi, hogy az 1911. évi általános jovedelmi potadó kivetési lajstrom a városi adóhivatalban f. évi julius hó 10-től 18-ig közszemlére van kiteve, mely idő alatt bárki által betekinthető.

Kőszeg, 1911. julius 7.

A számvevőség.

Helyi hirek.

Hivatalatvétel. Szinetár Endre volt nagyatádi adóhivatali pénztáros, kit a pénzügyminiszter saját kérelmére Kőszegre helyezett át, e hó 5-én vette át az adóhivatal vezetését.

Tanulmányutra keltek e héten Bárdos Remig dr főgimnáziumi igazgató és Wolmuth József főgimnáziumi tanár. Németországot, Belgiumot, Hollandiát és Angolországot fogják beutazni és jövő hó elején szándékoznak nagy utjukról visszatérni.

A soproni fogimnázium igazgatóját Darvas Orbánt a főapát zalaapáti perjellé nevezvén ki, a tanintézet igazgatója Pacher Donát tanár, helyettes igazgató lett, aki egy ideig a helybeli gimnáziumnak is igazgatója volt.

Eljegyzés. Arató István a helybeli ev. felsőbb leányiskola tanára eljegyezte Markovits Olgát, Markovits Józsefné leányát.

Nyugdijazás. Havas Aladár soproni honvédfőhadnagyot, kit csak nemrégiben innét helyeztek oda, felülvizsgálat után ideiglenes nyugállományba helyezték.

Halálozás. Hétfőn elhunyt Noszlopy Kálmán nyugalmazott szakonyi plébános, ki néhány éve, hogy mint nyugdijas városunkban letelepedett. A 65 éves igen rokonszenves plébános szivbajos volt és csak ritkán jelent meg a társaságban. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Városi közgyűlés lesz holnap délután. A régóta huzódó telekvétel a járványkórház és vágóhidi hidépitéshez fog végleg elintéztetni, — a városi mérleg bérbeadása, — özv. Grillerné nyugdij megállapitása és a Széchenyi-tér melletti gyümölcsös bérbeadása lesz napirenden. Ezen kivül még két igen fontos ügy. Az egyik a Csepreg melletti állásfoglalás, hogy t. i. a tervezett uj vasut közvetlen községük mellé kerüljön, — a másik a mexikói városi földek bérbeadása esetleg parcellázásra való felajánlása a földmivélésügyi kormánynak. Ez utóbbira nézve szól mai vezércikkünk.

Az aszfaltburkolati munkák e héten a Kossuth Lajos-utca és főtér elejéig terjedtek. A Gyöngyös-utcában simitják a kocsiut aszfaltját, mert a nagy gőzhengerrel szük utcában dolgoztatni nem lehet. Jövő héten az aszfaltozással kiérnek a Gyöngyös-utca elejére. A várkör elején a betonalap az Intézet-utcáig már elkészült és azonnal folytatni fogják, amint a csatorna épitéssel végeztek. Az utegyengetés már a Kossuth Lajos-utcában is megkezdődött. Most már a legközönyösebb nézője a munkálatoknak is észre veszi, hogy a 8 méteres aszfaltozott kocsiut nagyon kevés az itt lefolyó forgalomra és nagyon szükséges volt a mély fekvésétől eltekinteni és mindkét oldalon a hozzákövezést elhatározni. De belátják már kivétel nélkül mindnyájan, hogy ez a kövezés csak szépségflaszter akar lenni, hogy az itt elhatározott 8 méteres utépités hibáját azzal eltüntessék. Pedig kárba veszett minden ezért kiadott fillér. Szakértő és nem szakértő egyaránt tisztában van azzal, hogy ezt a kövezett toldalékot egy-két év alatt ismét eltávolitani lesznek kénytelenek és akkor be fog következni az, amit a képviselőtestület már néhány évvel ezelőtt elhatározott, hogy legalább a főteret minden esetre teljes szélességében kell aszfalttal burkolni. Nem azért, hogy több aszfalt fogyjon, mert ha az Intézet-utcába szánt aszfaltot nem oda, hanem a főtéren használjuk fel, egy centiméterrel sem fogy el több. De fődolog az, hogy akkor nem dobják ki a pénzt a céltalan kövezésért és megmentjük a főteret diszes, tiszta, tágas, kényelmes közlekedésü főtérnek. Ma már nincsen Kőszegen senki, aki nem igy akarná. Csak legfeljebb olyanok, akik még nem merik kimondani. Épen ezek szeretnék legjobban. Iditványozzák csak bátran! Szabaduljanak ettől a lelki nyomástól. Általános öröm fakad majd utána.

A kőszeg—szombathelyi vasuti pályán már lerakják azokat a 400.000 korona áru uj acélsineket, melyeket az államvasutak az üzem átvételénél feltétlenül kikötöttek azért, hogy 15 tonnás kocsikkal és nehezebb mozdonyokkal is közlekedhessenek, amit eddig csak a gyengén épitett és sokszor roskadozó soproni utvonalon mertek megtenni, de Kőszegről Szombathelyre, hol soha semmiféle nehézség nem volt és nehéz udvari vonatok is közlekedtek, ott veszélyesnek tartották. E hét elején kezdték meg a sinek kicserélését és oly ügyesen vezetik a munkálatokat, hogy a forgalmat nem zavarják. Ugy osztják be a munkákat, hogy a vonatközlekedés idején (pedig most elég sürüen járnak a vonatok) a kapcsolat mindig meg legyen. Mégis már néhány kilométernyire kész a munka. Meglátszik, hogy nem aszfaltból valók. Az utazó közönség különben észre sem veszi a vasut mentén folyó munkálatokat. A vonat a munka alatti részen ugyan mindig valamivel lassabban jár, de a lassu menetet már annyira megszokták, hogy valamivel több vagy kevesebb csigabigázást észre sem vesznek. No de majd ha készen lesz az uj nehéztestü acélos ut, — hej, hogy repülünk majd gyorsvonati sebességgel! Akár mint egy magyar aviatikus, de sokkal biztosabban.

A kath. tanitónőképezdét is áthelyezni tervezik Szombathelyre. Ez a hir terjedt el e héten. Nem volt alkalmunk ezt illetékes helyen megtudni és igy majd csak jövő héten fogjuk olvasóinkat ez iránt tájékoztathatni. Akik e hirt terjesztik, azt állitják, hogy ez má régebbi szándéka a rendnek, de a boldogult Blaumüller perjelnőben ellenzésre talált, aki ragaszkodott ahhoz, hogy a tanitónőképzés az anyaintézet kebelében maradjon, mig most a szombathelyi rendház egyik nővére lesz perjelnő és az ezen intézetet ott alkalmasabban elhelyezhetőnek mondja. — Megáll az ember esze! Mi minden történik itt? Micsoda gonosz szellemek esküdtek össze ujra Kőszeg ellen? Hát itt mindent csak azért létesitenek, hogy legyen mit máshová vinni? Ezért fejlesztenők a várost minden irányban és költünk milliókat városrendezésre, városszépitésre?

Felsőleányiskola helyett leányárvaház. A jó szombathelyiek már kieszelték, hogy milyen flastrommal akarják azt a sebet beragasztani, melyet a felsőbb leányiskola áthelyezésével rajtunk elkövetni terveznek. Az áthelyezés által árván maradó épületet leány-árvaházzá ajánlják átalakitani, hogy a veszteség tulságosan ne fájjon. Mily megható gondosság és szeretet, — ugyebár? Hát a „cvikki-puszi" hol marad? — Ezek után már csak azt várhatjuk, hogy majd kegyesek lesznek elvinni innét a katonai reáliskolát is, de meghagyják az épületet kórháznak — a tifuszbetegek ápolására.

A sopron—kőszegi h. é. vasut ügyében kérvényt intéztek a kereskedelmi miniszterhez, melyben a közlekedő vonatok szaporitását és a menetsebesség fokozását kérték. E tárgyban most érkezett le a miniszteri határozat, hogy a kért negyedik vonatpár forgalomba helyezése csak ugy volna engedélyezhető, ha a részvénytársaság az üzemi többköltség megtérítéseért szavatosságot vállalna és erre vonatkozólag a m. kir. államvasutak igazgatóságával pótszerződést kötne. Megjegyzi azonban a miniszter, hogyha a jövőben a forgalom emelkedését tapasztalná, ezt a kérvényt megfontolás tárgyává fogja tenni. A kért sebesség fokozására megjegyzi a miniszter, hogy a legnagyobb sebesség 40 kilométerben van megállapitva és a jelenleg érvényben levő menetrend 35 km. sebességre van szerkesztve s a menetidő mindössze csak 13 perccel volna megrövidithető. Ezen gyorsitás a kir. államvasutak érdekeibe ütköznék s a közönségre mégsem járna nagy előnnyel. Ha azonban a negyedik vonatpár a forgalom megfelelő emelkedésének esetében forgalomba helyezhető lesz, annak menetrendje 40 kilométeres alapsebességgel lesz megállapitható.

Anyjat bántalmazta részegségében egy idevaló épitőmunkás és mikor a szomszédban levő laktanyából segélykiáltásokra átsiettek, baltát csavartak ki a kezéből és a rendőrség megérkezéseig őrizetbe vették. A hatóság kijózanodás után szabadon boesátotta, de mire a tárgyalásra idézést kapott, már elszökött innét. Ugylátszik azt hiszi, hogy igy kivonja magát a felelősség alól. Rosszul teszi. Majd előkerül.

Baleset érte hétfőn Bauer János ácssegédet a vágóhidi hidépitésnél. Egy általa lefeszitett deszka hirtelen felbillent és fejbe ütötte. Ugy elszédült, hogy aléltan a vizbe esett, honnét munkástársai kihuzták. A helyszinen megjelent rendőrhatóság lakására szállittatta. Gyenge agyrázkódást is szenvedett és csak néhány heti ápolás után gyógyulhat fel teljesen.

Vizveszélyt jeleztek hétfőn a felső vidékről és hatóságunk megtette az előzetes óvintézkedéseket és a molnárokat is figyelmeztette. Itt azonban csak a Gyöngyös hirtelen nagy áradása volt észlelhető, mely minden akadály nélkül néhány óra alatt apadásra változott. Léka körül kiöntött a Gyöngyös és a malmoknak is kárt okozott a vasárnap éjjeli nagy zivatar.

A munkásházak épitése már befejezett tény. Minthogy a Jaákra tervezett épületek körül váratlan akadályok merültek fel, az alispán itt folytatta a tárgyalásokat s tekintve, hogy itt a telekszerzés igen kedvező és a jelelentkezettek is eleget tesznek a feltételeknek, a szerződés még e héten megköthető lesz. Ez esetben itt 24 munkásházat fognak épiteni.

A fögimnáziumban a szünidő alatt javitó munkálatok történnek. Az épület átvételénél kifogásolt s azóta teljesen hasznavehetetlennek bizonyult folyosócementburkolatot fogják felszedni és helyette jó minőségü keramitból ujat készittetni.

Olaszország makkaronihősei ugylátszik jobban félnek egy honvédhadnagytól, mint a kolerától, mert utóbbitól nem félnek, sőt titokban őrzik, de előbbitől megijednek, ha nem is ágyut, hanem csak egy kis kodakot kezel. Lenk Frigyes most szegedi, előbb itt állomásozó honvédhadnagyot, kiről csak nemrégiben megirtuk, hogy Japán és Kina cimű képes darabját adták elő nagy sikerrel a szegedi Urána-szinházban, Olaszországi tanulmányutján, hol fényképfelvételekkel is foglalkozott, az a kis malőr érte, hogy kémnek nézték és szuronyos katonák között volt kénytelen a katonai parancsnokság elé állani, hol csakhamar észrevették az ijedős katzelmacherek baklövését és tőle bocsánatot kérve, kiszabadult a mindenesetre érdekes helyzetből, melyről nagyon szép felvételei lehetnének, ha saját élményeit lefotografálhatta volna.

A száj- és körömfájás járványa megszünt. E héten történt a hivatalos feloldás és igy az állatforgalom ismét teljesen szabad minden korlátozás nélkül.

Veszett ebtől megmart emberről beszéltek tegnapelőtt. A krajcáros és nem krajcáros szombathelyi lapok utján terjedt el e hir. Csak annyi igaz, hogy állitólag egy rohonci atyafi jelentkezett az ebmarás meséjével s igy akart a kórházba kerülni, de minthogy csak részegséget állapitottak meg, hazatoloncoltatta a főszolgabiró. Hogy miért ez és nem a rendőrhatóság, az egy igen fogas közigazgatási kérdés lehet.

Lahner rajztanár képkiállitása igen sokan látogatták a fögimnázium rajztermében és élvezettel néz-

ték az érdekes képgyűjteményt. Különösen pastelképei tűntek ki, melyek között néhány igen eredeti csendélet, egy dunai részlet, a belváros északról nézve, Rőtfalva, az intézet-utcai malomrészlet és kiválólag egy pompás dunai malom és halászbárkakép keltettek feltűnést. Festményei közül igen szép egy dunai halászkép és az alsó erdei erdőlak. Ezeket és más képeket is megvettek aránylag olcsó árért. Minthogy a gyűjteményben ifjukori rajzait is kiállította, alkalmunk volt arról meggyőződni, hogy mily óriási szorgalommal kötötte le a rajzművészet s hogy évről évre mily bámulatos haladást ért el, mely legujabb munkáiban teljes érvényre is jut. Bizonyára módunkban lesz még sok helyi vonatkozásu képében gyönyörködni; hiszen ecsetjének itt hőséges anyag áll rendelkezésére. Tehát a viszontlátásra a jövő tanév végén.

Munkaközvetítés. Az 1909. évi patronage kongresszus kezdeményezésére Budapesten IV., Papnövelde-utca 5. szám alatt „Patronage Munkaközvetítő" intézetet alapitottak a különfele testuletek. Az intézet teljesen dijmentesen közvetit bármily megkeresést és főleg fiatalkoru büntettesek és a fogságból szabaduló felnőttek elhelyezésével foglalkozik, hogy igy az ujabb bünözéstől megóvja. Kérjük a közönséget, hogy előforduló esetben az intézetet vegye igénybe. Az Orsz. Gyermekvédő Liga kőszegi helyi bizottsága.

Uj magyar Shakespere-forditás. A mihez egy emberöltő előtt ugyszólván az egész magyar irodalom közreműködésére és egy lelkes irodalomkedvelő, Tomory Anasztáz nagylelku adományára volt szükség, azt most nagy áldozatkészséggel ugyan, de ép oly siker nélkül megvalósitja egy merőben a közönség érdeklődésére támaszkodó magánvállalat. Eddig az Othello, a Romeo és Julia, A velencei kalmár és a III. Richard jelent meg ilyen uj magyar szöveggel, most legujabban pedig Shakespere egyik nálunk legnagyobb hatást ért darabjával, az Antonius és Cleopatrával bővult a korozat. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég kiadásában megjelenő s Radó Antal által szerkesztett Magyar Könyvtár három számát foglalja el; ára 90 fillér.

Vidéki hirek.

A szombathelyi törvényszék elnökévé Nárai Szabó Jenő a győri törvényszék elnokét nevezték ki. (A 70-as évek elején Kőszegen járásbirósági aljegyző volt.)

Illés Ferenc nagyprépost, volt németszentmihályi esperes-plébános, meghalt 79 éves korában. A szombathelyi káptalan tekintélyes és ügybuzgó vezért veszitett benne.

Polgari iskolát kérelmez Vasvár nagyközség azzal indokolva kéreimét, hogy lakossága már meghaladja az 5000 lélekszámot s igy joga van hozzá, de a szükség is megkivánja.

A szombathelyi kéményseprőmester egy ügyes szerkezetü összehajlitható vaságyat talált fel, melyre szabadalmat vett és nagyban gyártani is szándékozik. Egyszerü szerkezeténél fogva állitólag ruganyos betéttel együtt 50 koronáért lesz kapható. Nagyszerü egy kéményseprő! Addig kukucskált a sok kéménybe míg ruganyos ágyat sikerült feltalálnia.

Eszterhazy Miklos herceg 200 koronát küldött Békássy Istvánné főispánné czimére azzal a kérelemmel, hogy ezen összeget a gyermeknap jovedelméhez csatolják. A herceg adományából kétharmadrészben a gyermekkórház, egyharmad részben pedig az erdei iskola részesedik.

Villamos világitást szándékozik létesiteni Felsőőr nagyközség és e célból egy küldöttség megtekintette a celldömölki és körmendi telepeket.

A szombathelyi városházat egy nagy négyszögletü tömbépuletté akarják átalakitani és e célból megvásárolni kivánják a mellette lévő Kohn-féle szabóüzlet házát, ki 48,000 koronáért hajlandó átengedni.

A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban julius hó 16-án délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 35. szám.

A perenyei gyilkosság ügyében az a fordulat történt, hogy Bolfán Gyulát, aki apjával, Bolfán Istvánnal együtt Urnapján meggyilkolta bátyját, a vizsgálóbiró 5000 korona kaució ellenében szabadlábra helyezte. Bolfán István azonban továbbra is fogva marad.

A főszolgabiró automobilkalandja. Rusa Béla főszolgabiró csütörtökön automobilon Vasvárott volt, ahonnan Rábahidvég felé tartott. Utközben egy parasztszekeret került el a robogó automobil. A szekér kocsisa ahelyett, hogy lovait féken tartotta volna, ostorával a főszolgabiró automobilja felé vagdosott. A lovak megbokrosodtak és a kocsis nem tudta őket féken tartani. A megvadult lovak belefutottak egy cserepes fazekakkal telt kocsijába. A fazekaskocsi teljesen összezuzódott.

A pinkavölgyi vasutra Szombathelytől 60 ezer korona részvényjegyzésen felül még 20 ezer koronát kérnek a vállalkozók. Szombathely csak az esetre szavazza meg, ha a vállalat a pinkamindszeti és szenteleki vonalat is kiépiti.

A szombathelyi állatvásárokat a járványosan fellépett száj- és körömfájás járványa miatt további intézkedésig beszüntették.

A szombathely városi pénzügyi bizottság tegnap nagylelkü volt. Ehen Gyula kormányzása óta oly nagyszabásu dolgot nem mivelt. Fél milliót szavazott meg mindenféle városfejlesztési beruházásra, házak és rétek kisajátitására. Felszólaltak, hogy a tervezés egy kissé elkésett, mert 10 év óta horribilis áremelkedése lett a telkeknek s házaknak. (No lám, Kőszegen meg azért appelálnak mivel nem későbben, az áremelés bekövetkezése után veszik az ilyet, mint például a Netter-háznál.)

Villámcsapás. Kedden éjjel a villám beleütött Rohonczon Schalber Józsefné házába és kis híja, hogy két emberéletet nem követelt áldozatul. Schalberné a fiával együtt mély álomba merülve aludt, amikor a villám lesujtott és a szó szoros értelmében ledöntötte a ház fedélzetét. A mennyezet rázuhant a két alvó emberre, akik a villámcsapás folytán előállott óriási légnyomástól amugy is elkábultak. Szerencsére a szétzuzott ablakon át friss levegő tódult a szobába és ez mentette meg a két ember életét. A lezuhanó mennyezettől mindkettő sulyos sérüléseket szenvedett ugyan, de sikerült őket eszméletre tériteni, ugy hogy életben maradásukhoz van még remény. A villám összeszabdalta az egész lakást, azonban szerencsére nem gyujtott.

NESTLÉ
GYERMEKLISZTJE
csecsemők lábbadozók
gyomorbajosok részére.
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszertárban és drogériában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Heti krónika.

A képviselőház hirtelen befejezte a hátralékos munkát és a pártok megegyeztek abban, hogy e hó 13-ig szünet legyen a véderőjavaslat tanulmányozása végett. Ma még ugy hirlik, hogy az ellenzék a legkiméletlenebb harcra készül ellene és előbb a választói jogot követeli. A miniszterelnök kijelentette, hogy a véderőtörvényre és annak sok előnyére a nemzetnek szüksége van és hogy a választói jog kiterjesztését célozó javaslatot majd csak a népszámlálási statisztika feldolgazása után lehet gondosan megszerkezteni, de feltétlenül meglesz.

Az osztrák parlamentet e hó 18-án fogják ünnepélyesen megnyitni. Ő felsége trónbeszédet fog elmondani és azután visszatér Ischl-be.

Montenegró mozgositásáról adtak hirt a napilapok, ami világszerte nagy derültséget okozott. Arról van szó, hogy az albánok garázdálkodása miatt haragszik Törökország és Mentenegró csapatok mozgositásával akarta kibékiteni, de elállott e veszedelmes szándékától.

Marokko miatt Németország ellen foglalt állást Angolország, mely neki nem akarja ugyanazon telepitési kedvezményt adni, mint Franciaországnak, Németország ez ügyben tárgyalásokba bocsátkozni kész, ha Franciaország kivánja. E kérdés körül most nagy a feszültség Anglia és Németország között.

A kolera Olaszországban egyre terjed és a magyar hatóságok a határokon nagy éberséggel őrködnek, hogy az epidemiát az országtól távol tartsák.

A mesterségss edesitő szerekről törvényjavaslatot terjesztett a pénzügyminiszter a ház elé, mely szerint az az állam egyedárusága lesz.

A harmadik egyetem ügyében a kultuszminiszter e hét folyamán Pozsonyban volt. Megtekintette a város közintézményeit és tárgyalt a polgármesterrel.

Prohászka püspök visszavonta a Rómában indexre került műveit a könyvpiacról.

A hercegprimas balatonfüredi villájába betört egy csavargó és a cselédség vigyázatlanságából a hercegprimas szobájáig jutott, ki annak láttára az ijedtségtől elájult. Tolakodó kéregető volt, kit azonnal eltávolitottak.

Ágyugyár Magyarországon. A miniszternok kijelentette, hogy a magyar ágyugyár felállitása most már teljesen bizonyos. Diósgyőrött, az állami vasgyárral kapcsolatban fogják azt felépiteni 10 millió korona befektetéssel. Lukács László pénzügyminiszter már legközelebb meginditja az erre vonatkozó tárgyalásokat, amelyek többek közt azoknak a modeleknek megszerzésére is irányulnak, amelyek után az uj gyár megkezdi az ágyuk gyártását.

A katonatisztek adósságai. Két esztendővel ezelőtt a király ötven milliós alapot létesitett a katonatisztek adósságainak konvertálására. Az alapból megváltják a katonatisztek kisebb adósságait és az egészet csekély részletekben, kamatmentesen törlesztik. A hadügyminiszter most tette közzé ennek a konvertáló alapnak az első évi működéséről szóló beszámolót. Eddig 2290 katonatiszt fordult kölcsönért az alap kezelőségéhez, ezek közül 1237-nek engedélyézték a kölcsönt, 773 kérvényt pedig a sok munka miatt nem tudtak elintézni. Az 1237 katonatisztnek engedélyezett kölcsön legnagyobb részét — négy és fél millió koronát — hadnagyok, főhadnagyok és századosok vették igénybe, mig 39 törzstiszt 348.000 koronát vett fel.

Cimbalom-órákat

előnyös feltételek mellett elfogad uri leány. Cim a kiadóhivatalban.

1272/1911. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a **kőszegi takarékpénztár** végrehajtatának **Kappel Samuel és neje Weber Anna** kőszegi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 2900 kor., 1909. május 9-től járó 6% rendes, 6% késedelmi kamatai, 179 K 40 fillér már megállapitot, 34 K 30 f jelenleg megállapitott árverés kérelmi és a netán még felmerülendő költségek behajtása végett a területén fekvő következő ingatlanok u. m.:

A kőszegi 2599 sz. tjkv. + 2 sor. 1361 hrsz. 600 K, a 2570 sz. tjkvi + 1 sor (7086—7087) hrsz. 464 K, a 3516 sz. tjkvi + 2 sor 1761 hrsz. 15 K, a 4369 sz. tjkvi + 1 sor. 5333—34 b hrsz. 71 K, 2 sor 5335—36 b. hrsz. 49 K, 3 sor. 6341 b. hrsz. 92 K, 4 sor 6672—73 b hrsz. 504 K, 5 sor. 7017—18/a 2 hrsz. 62 K, 6 sor. 7266—67 a/2 hrsz. 316 K, a 4370 sz. tjkvi + 1 sor. 5333—34 a hrsz. 71 K, 2 sor. 5335—36/a hrsz. 49 K, 3 sor. 6341/a hrsz. 94 K, 3 sor. 6672—73 a hrsz. 504 K, 5 sor. 7017—18/a 1 hrsz. 62 K, 6 sor 7266—67/a1 hrsz. 316 korona, kikiáltási árban az

1911. évi julius hó 17. (tizenhetedik) napján d. e. 9 órakor

a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabalyszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőszegen a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1911. évi április hó 23-án. Szerdahelyi Károly s. k. kir. járásbiró. A kiadmány hiteléül: Péczely Gyula, kir. telekkönyvvezető.

Üzletmegnyitás.

Alulirott van szerencsém a nagyérdemü közönségnek becses tudomására adni, hogy **f. évi julius hó 8-án a Király-uton, 108. szám alatt**

vegyeskereskedést

nyitottam, melyben a háztartáshoz szükséges összes cikkeket a legjobb minőségben és a legolcsóbb árak mellett állandóan raktáron tartom. A n. é. közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Mayer János.

A kőszegi általános takarékpénztár részvénytársaság

közhirré teszi, hogy az intézet tulajdonát képező volt Matits-fele háznak, az ugynevezett Netter-fele korcsma lebontásával kibővitendő főtérre eső vonalat kiépiteni óhajtja. Ezen körülményt azon kérelemmel teszi közzé, hogy mindazok, akik ezen épületszárnyban lakásra vagy üzlethelyiségre netán reflektálnak, ebbeli szándékukat a takarékpénztárnál lehetőleg rövid időn belül bejelenteni sziveskedjenek, — mert, amenynyiben az ekként jelentkezőkkel megegyezés jön létre, az épitkezésnél esetleges óhajaik s igényeik figyelembe vehetők lesznek.

Kőszeg, 1911. évi julius hó 1.

Kőszegi általános takarékpénztár részvénytársaság.

Kávéház-átvétel.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az eddigi

Gampert-féle kávéházat

házzal együtt átvettem és f. évi június hó 29-től kezdve személyesen vezetni fogom.

Sok éven át szerzett szakképzettségem azon helyzetbe hoz, hogy a mélyen tisztelt vendégeimnek minden tekintetben megelegedést biztosithatok.

Törekvésem oda irányul, hogy méltányos árak mellett csak jó minőségű kávéházi italokkal, valódi borokkal, valamint kőszegi udvari sörrel s hideg ételekkel szolgálhassak s a legkényesebb igenyeknek is eleget tegyek.

Vállalatomat a n. é. közönség szives pártfogásába ajanlva vagyok kiváló tisztelettel

Schwartz János
kávés.

Visszavonhatatlanul

az utolsó tanfolyam

a Hautelisse-festészetben.

Ezen utolsó tanfolyamnál alapfogalommal biró hölgyek és urak kivánságuk szerint

megfelelően mérsékelt dijazás mellett külön órákban

is részt vehetnek.

A jelentkezések azonban rögtön eszközlendők, miután elkésett jelentkezés figyelembe nem vétetik.

Au Mikádó-Kávé

különlegességét valamint

Cacao-csokoláde-teát

egy nyolcad kilogrammot 45 fillértől 60 fillérig,
egy negyed „ 90 „ 130 „
ugyszintén általánosan ismert kitünő minőségű

rozskenyerét

előnyös **árért** ajánlja

Ringhofer István
sütőmester
Köszegen, Pallisch-u. II.

Kincset ér

a Tordy-féle Hollandi 3 király tea,

mivel nemcsak **hashajtó**, hanem egyuttal **étvágyjavitó**, emésztést **elősegitő, belműködést szabályozó**, nemkülönben a legmakacsabb **gyomorbajon** is segit: Csomagja (kbl. 10—12-szeri használatra) gyógytárban 50 fillér. Készitő:

TORDY GY.
okl. gyógyszerész
BUDAPEST, Üllöi-út 89. sz.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 4 %-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás nélkul eszközöl.

Leszámitol: 3—5 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és torlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad; tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen beváltat, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat. lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilagositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1.600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkél 2,250.000 korona.

Ingyen

kap egy pompás hangverseny-beszélőgépet, ha 10 lemezt vásárol 10 forintért, de csakis

WÁGNER a „Hangszer-király"-nál BUDAPEST, József-körut 15. sz. Okvetlen kérjen lemezjegyzéket. Javitó műhely. Előnyös lemezcsere.

Császárfürdő Budapesten. Nyari és teli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő; modern berendezésü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők iszap borogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére Török-, ko- és márványfürdők; hőleg- szénsavas- és villamosviz-fürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használtatnak főleg csuzos bántalmáknál és idegbaok ellen Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pang soknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés jutányos árak Gyógy- és zenedij nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld *Az Igazgatóság.*

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzlőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Kapható Róth Sándor bőrkereskedésében.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamasitásoktól! Óvakodjunk a hamisitásoktól!

Valódi Stern Marke védjegyü.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár van rajta, ha zsákban eredeti van rajta.

Hamisitásoktól szigaruan óvakodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője Budapest, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkivül olcsó árakra figyelmeztetjük a bevásárlókat.

Képviselő és raktár:

Melis és Pintér cégnél Szombathelyen.

„A köztudatba ment át", hogy csakis KÁLLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI. Gyár utca 28. sz. szállitja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

KÁLLAI LAJOS hirneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevü kereskedő cégekkel.

Alapitva 1885. Alapitva 1885.

STRNADT MÁRTON

órás KŐSZEG, Várkör.

Zseb-, fali- és ébresztőórák, ezüst- és nikkellánczok raktára mellett ajánlja a n. é. közönségnek optikai cikkekkel jól berendezett raktárát, u. m.: légsulymérők, hőmérők, fürdő-, ablak-, szoba-, bor-, tej-, lug- stb. számára, orvosi hőmérők, messzelátók, látó csövek és minden ezen szakmába vágó cikkeket.

Különösen figyelmet érdemelnek: szemüvegek és félszemüvegek keret nélkül (Patent), arany, doublé, nikkel és csontkerettel, convex (messzelátó) és concav (rövidlátó), minden számában és minden formában a legjobb minőségben olcsó árak mellett, nagy választékban vannak raktáron.

Rendelések orvosi előirás és rendeletre szakértői pontossággal készülnek.

Javitások, ugy mint pótüvegek szemüvegek be és félszemüvegekbe minden számban és nagyságban gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kötőgépek!!

Ujdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes **részletfizetésre** is kapható. **Kérjen árjegyzéket.**

Tanitás Budapesten ingyen.

Fogel József és Társa műgépészek
Budapest, VIII. József-körut 42.

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy megelégedést aratnak

BENZIN és NYERSOLAJ motoros CSÉPLŐKÉSZLETEK,

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész sem hatósági engedély. — Rendkivül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerejü gépeknél is egész 20 lőerőig. — Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad cséplni.

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet berendezésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben tájékozva lesz.

Bérmentes szállitás az ország minden állomására

Legujabban megállapitott igen előnyös árak és kényelmes feltételek.

Levélcim:

KELLNER ANTAL ÉS FIA

BUDAPEST, VÁCI-UT 4 SZ.

Védjegy: „Horgony"

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, osztnal és meghüléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és ugyszólván minden gyógyszertárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz",
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.